

Sy-li spěwał,
Pilnje džělaš,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpođu ty.

Z njebjes mana,
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjez knihiczišczerńi w Budyschinje a je tam ša šchwórtletnu pschedpłatu 40 np. dostacž.

Sswjedžen Sswjateje Trojizy.

Romst. 11, 33—36.

Róczne czašy zyrkwineho léta šu i Boha nimo. Wone šu nam jašo předomale te wulke skutki našeho wulkeho, czešcędostojneho trojeniczkeho Boha. D cžłowške džěcžo! hnadypolny Bóh dyrbi tebje tola jara lubo mēcž! Šhto njeje wón wscho na tebi dokonjał! Šo šwojej podobnosći je tebje štworik, wěcžne towarštwó dyrbiš i nim dostacž, wumohł je tebje, jako běšče i jeho towarštwó wupadnył, wón cže tebje džěń a bóle wušwjećicž. Haj, Bóh luby šnješ je to šwoje cžinił; ty nješmějesh žaneho šamolwjenja, hdyž budžesh šhubjeny. Njehašch něł tež to šwoje cžinicž? Šlaj, šwjedžen Šswjateje Trojizy tu je! Šichemyšł šebi hišcže juntrócž trojeniczkeho Boha wulki skutł na tebi, daj jemu cžescž, wupraj jemu džak a praj i Pawołom: Wot njeho a psches njeho a w nim šu wschitke wěžy, jemu budž cžescž do wěcžnosće! Šamjen.

„D kajka hlubokosć teho bohatštwó, woboje teje mudrosće a wědomnosće Božej! Šak ł njedopytanjú šu jeho šudženja a ł njewušłědženjú jeho pucže!“ Šhto je namołwilo šwj. japoschtoła, tak i wulkim hłoškom wuwolacž? Šeho dušča je polna tych wulkich myšlicžkow a pucžow Božich. Duch, kiž pschepytuje wschitke wěžy, tež hlubokosć bóštwó, je jemu Bože pucže šjewil, po kotrychž cže wschitke ludy šemje šbóžne šcžinicž. Šěttušazy je Bóh pohanam łhodžicž dał po jich pucžach; woni běchu žiwi na šwěcže bjes žiweho Boha. Bóh bě jich šamknył pod

njewěru, šo by šo nade wschitkimi šmilit i pošłanjom šwojeho jenicžkeho narodženeho šyna. Šeno mały israelski lud běšče psches profetow pschihotowany na Šbóžnikowý pschichod. Šako pat běšče Šhryštuš pschichoł, šta šo ta wěž hinal. Dolhi cžaš wobhnadženy Šsrael šcžini šo něł nješbóžny lud, a je šamknyeny pod njewěru a njepošłuschnosć; pohanjo pschithadžejú něł i wulkimi hromadami a budža šbóžni. Ale na wěcžne nješmě Šsrael šastorcženy bycž. Pawoł hlada do dalokeho pschichoda, a widži, šo šo tež Šsrael pschi kónzu wschitkich wěžow wobrocži a šbóžny budže. Wšchak je wušwoleny lud Boži a Bóh njeje cžłowjek, šo by šo nēcžeho kał! Šak dyrbjesh wschitkón šwět, najpředy pohanjo, potom Židži šamknyeni bycž pod njewěru a njepošłuschnosć, ale jeno na łhwilu, a jeno šo by wschitkón šwět, pohanjo a Židži, šbóžny był.

Šso wulzy jara džiwajo pohlada šwj. Pawoł na tole potajništvo Božeho hnadneho wobšamknyenja; ale we šwětle tuteho jemu špožčeneho šjewjenja špšnawa wón cžim jašnišcho, kał ł njedopytanjú šu jeho šudženja a ł njewušłědženjú jeho pucže, a my šłyšchimy, šo wón wschón pschemoženy wot tuteho pošnacža Božich pucžow wuwola: „D kajka hlubokosć teho bohatštwó, woboje teje mudrosće a wědomnosće Božej!“

To je něł dobre šłowcžko ša tebje, kiž šy šnadž tež po džiwnych pucžach wot Boha wjedženy, a njewěšch cžehodla, a njerosymišch je, a wone šo tebi šdadža cžěžke a cžěmne bycž: Šy pat

Dowět šo, luba dušča,
 Eso spusćczej na Boha;
 To Božej ruzy šluscha,
 So pomha i njesboža.
 Hdyž tebe srudnosć tyšči,
 Prosch jeho sa pomoz,
 Wón twoju próstwu šluschi,
 Da šwětło sa tu nóz.

„Abó „ščo je teho Anješa myšl pónaš, abó ščo je jeho radžicel byl?“

A njewušlédženju šu jeho pucze, a k njedopytanju šu jeho skutki! D kajka hlubokosć teho bohatstwa woboje teje mudrosće a wědomnosće Božej! Tu móžesć derje spónacž šamu twoju njemóz, šlabosć, hołosć! Na skutki Bože hladajo spónaj pak tež twojeho Boha krašnosć! Ššlyšć, ščož Bóh k Giobej prajesće: „Woprašaj šwoje ledžby jako muž; ja chzu šo tebe prasćecž, wucž mje: hdyž běšće ty, jako ja semju šažozich? powješ mi, šy-li taš mudry! Móžesć ty čječzeranzowe šwjasći hromadu šwjasacž, abó tyč šošow šwjasći rošwjasacž? Móžesć ty šernicžku wuwješć w jeje čžaš, abó wós na njebješach pšchuwješć i jeho džecžimi? Wěšć ty, kaš šo njebjša dnyrbja wješć, abó móžesć jich knješstwo na šemi postajicž?“ W tyčle dnjach pokazje šo komet na njebješach. Našči pšchirodospytnizy pak běchu jeho pšchindženje do přědka prajili, jeho wobšhod je woblicženj a našči pšchirodospytnizy šu hordži na tule jich wědomnosć a mudrosć; ale hlaj, w špocžatku tuteho lěta bě tež tajki komet njejabzy šo na naščich njebješach pokazal; i wotkal pak bě pšchischoł, hdyž džěšće, kajki je jeho wobšhod! To ničto njewě! D kaš je i tym Bóh šašo tyč mudrych, kiž wobtwjerdžuju, šo šu wščitke kucžiki šwěta pšchepytali a wušlédžili, šašo k hanibje pšchinješl! Ty pak, Anježe, kaš šu twoje skutki taš wulke, a kaš je jich taš wjele, ty šy je wščitke mudrije wustajil, a šemja je pošna twojeho bohatstwa!

Wny pak hišće na šonzu nješšmy! Na Bože pucze wščaš a Bože skutki móžesć hladacž, a dnyrbšch pšchi jich wobhladanju prajicž: D kajka hlubokosć teho bohatstwa, woboje teje mudrosće a wědomnosće Božej! Ale ščo je Boha šameho widžil a móže prajicž, kajki šam je? Ničto njeje nihdy Boha widžal; šon jenicžki narodženj Ššyn, kiž we Wótza šlinje je, šon je nam to šamo wu-powjedal! Ščož šwět bješ Šhryštuša wo Bošy wě, je wščaš wjele a je pošajštwow pošne, a pokazje nam mudrosć a wědomnosć Božu, šotraž je k njedopytanju a k njewušlédženju, ale to wščo tola ničto njeje pošno temu pošnacžu Božemu, šotraž je nam Šhryštuš daš. Ščo pak je Ššyn Boži nam wupowjedal? Bóh je lubosć, a taš je Bóh šon hrěšny, šatamanja a wěčneho škaženja hódny šwět lubowaš, šo wón šwojeho jenicžkeho narodženeho Ššyna daš je. Ščo móže tule lubosć Božu k hrěšnikěj dopytacž, wušlédžicž, wugruntowacž! Tu štej šměrom, a dny na šwoju wutrobu a prasćej šo: ščo je čłowjek, šo ty na njeho špomináš, a čłowški šyn, šo jeho domach-pyrašć? A wyskaj, wot Boha, njedžiwajo na twoje hrěchi, lubowana, pšches šrej Ššyna Božeho wumožena, k wěčnej šbožnosći a k Božemu džecžatštwu wušwolena čłowšta dušča: D kajka hlubokosć bohatstwa! Trojenicžkemu Bohu budž čješć do wěčnosće! Šamjen! J. w K.

Wěra do Ššwj. Trojizy, i krotka wuprajena.

Štób: Ša i njebješ dele pšchithadžam —

Do Boha Wótza wěrimy,
 Ššhes Šhryšta jeho džecži šmy;
 Wón štwori, šdžerži, wodži naš
 A šastara wšchěch šoždy čžaš.

Do Šššom Šhryšta wěrimy,
 Wón, Bóh a čłowjek rodženj,
 Še ša naš wumrjel na šchizy,
 Nam wotantnyš pucž k žiwjenju.

Do Ššwjatoh' Duchu wěrimy
 A jeho Boži tempel šmy;
 Wón i Wótza, Ššyna wušhadža,
 Našch troščaš je, naš wušwjećza.

K. A. Fiedler.

Šabožina w šchuli.

(Šofracžowanje.)

W hornjej rjadowni licžba wucžbnych hodžinow tašama wostawa, ale kursus móže dwojolětny byč a k historiškim kniham biblije maju nětko didaktiške a profecžiške pšchitupicž. Dla tehole rošščěrjenja wucžbneje macžšny dnyrb šo biblija wot džecži čžitacž. Duž w hornjej klašy biblijške štawišny a biblijške wušladowanje rošdžělamy. Tu šo nětko hnydom prasćha, hacž mataj šo wobaj pšchedmjetaj na wošebite hodžiny položicž, abó hacž je šepje, jej šjednocžicž, taš šo by potom šekžija biblijška hodžina šekšala. Šo mojim šdacžu je přěšči pucž ša wucžerja a džecži jara šjednorjenj a pošloženy; tež je šo prajilo, šo biblija tošamo čžini, hdyž historiške wucženske a profecžiške kniži džěli. Wěno wščaš je, šo biblija kniži džěli, niž pak wěž. Kaš wjele wucžby je tola w štawišnišćich knihach! Ščož pak šjednorjenje a pošloženje nastupa, dha ma šo na njo tola jeno pošom džiwacž, hdyž wucžba i džělenjom njecžerpi. Šo pak by wona i tym čžerpiša, je šedma dwěšomne. Kajke šwětło tola i Dawitoweho žiwjenja do pšalmow wušhadža, kajke šwětło i pšalmow do Dawitoweho žiwjenja! A taš je to poša Šalomona a Šalononowch piššmow, poša štawišny šralow nad Šudu a Ššraelom a pošetow, poša japošchtošćich škutkow a šistow. Kaš šo tola jene i druhim wujášnja a wožiwja! Kaš žyle hinajšči je šacžišćež, hdyž šekšala: Šako Ššrael nětko na druhim pošrojšy šteješće a wročžo hladašće na žošny, šotraž běchu šo pšched nim rošdžělile; jako šožda wódna šrejpla jeho na Božu wumožeršku hnadu a jeho šurowy šud dopominašće: wón temu Anješej šhwalobny šhěrlušć šaspěwa, šo běšće jeho wumohl, mješ tym šo Ššiptecženjo šonž wšachu. — Abó, hdyž šekšala: Šako Ššrael pp. —: „šedny šaspěwa Wóššaf a Ššraelške džecži šonž šhěrlušć temu Anješej a džachu taš: Ša chzu temu Anješej špěwacž, pšchetož wón je šo jara krašny wopokalaš; šonja a jeho šěšdneho je wón do morja štožkil. Šon Anješ je moja móž a šhwalba a moje šbožo. Wón je mój Bóh, ja chzu jeho čžješćicž; wón je mojeho wótza Bóh, ja chzu jeho pošwšćicž atd.“ Ščo nješacžowa, šo šo čžitanje a pošwedanje džělicž njeshmjetaj! A taš tež pošwedanje niž wot čžitanja. Daj n. pšch. 51. pšalm bješ štawišny wo Dawitowym padžje, 71. pšalm bješ štawišny wo jeho čžěkanju pšched Šššalomam š. čžitacž, a ty tu poššdninu šacžujesć. Štawišna a wucžba hromadu šlusćatej. Duž njeshmjetaj šo biblijška štawišna a biblijške wušladowanje džělicž. Ša njemožu hornjej klašy čžitanje tež šedny pšchepušćicž, hdyž šo w hodžinje

jeno i historiskim sabjeramy. Džěčo dyrbi wschał stawisnu se rta fwojeho wuczerja fłyshec; tola je niz mjenje nusne, so fo stawisna wot džěči, wošebje w hornjej rjadowni, tež cžita, so ju wone nje-pokrědnje se fwojateho pišma jako Boži dar dostawaju. Nětko pak fo wschšcha kłafa niz jeno i historiju njesabjera; ale wona ma pschisłuschnosc, tež didaktiske a profeczijske knihi po nęcim do truha fwojeje cžinitoscze cžahncz. Historija wostawa nje-pschestajnje tón podložk, ta fwojata pōda, kaž sa kchesczijaniske pōsnacze, tak tež sa kchesczijaniske žiwjenje, dofelž wscho bōjske sbože w Božich skutkach wotpoczuj. To je jara wobledžbowanjahōdne, so drubi artifel japoschtolskeho symbola, kotryž wo Božim Ssynu rēczi, jeno stawisnu wopschija. — Kaž pleczał (Ephēu) wokolo duba, tak wija fo fwojate wuczby a wěschczenja wokolo fwojateje stawisny. Tole swajowanje tych wschelafich knihi se fobu žada wschał wot wuczerja khetru snajomoscž biblije, wulku roshladnosć pschi wōlbje wuczbnjeje maczysny a wošebitu wuczenisku wustojnosć; ale wulke fju tež plody.

(Pschichodnje dale.)

Sserbski lud a kraj.

Wot J. E. Ssmolerja.

(Potraczowanje.)

W lęcze 1032 pschindžechu Sserbja sašo pod němste knjejsstwo a potom pod cžěske, posdžischo fłusachu k Mišchnu a k Cžecham. Zako bě němste knjejsstwo w Mišczy a Łužicy potwjerdžene, dha tola tudy se Sserbami mišcho wobkhadžowachu, dhyžli i druhimi Sskowjanami, dofelž bēchu hižom pod pōlskim a cžěskim kajejsstwom kchesczijanstwo pschijeli a nadpołożenu cžěžu swōlnischo nješechu, a dofelž fo Němzy bojachu, so mohli k Polakam a Cžecham pschipadncz. Tak pschětrachu woni sbožownje najhōrschi nadpad Němzowstwa w 12. stotetku a pschětraja jōn i Božej pomozu tež nětko a sa wschōn cžaf.

III. Kchesczijanstwo je k našchim Sserbam najskerje wot dweju stron pschikhadžalo: wot Sskowjanow a i Němzow. My wěmy, so fju Cžechojo w 9. stotetku kchesczijanistwu wěru pschijeli a so Sserbja w tutym cžafu i nimi džeržachu, haj i cžafami k Cžecham fłusachu. Dale wěmy tež, so žitawiska krajina pod cžěstej zyrkminiskej wschynoscžu stejesche, duž drje tež hinał bycž nje-mōže, hacž so fju i Cžech kchesczijanstwo dostawali. Dewaf je tež snata wěz, so bēsche pōlski wōjwoda Bōlešlaw Šhrobly horlmy kchesczijan a so we wschittich krajach, kiž pod jeho knjejsstwom bēchu, kchesczijanstwo na wschē mōžne wachnje rospšchesczerafche. Horne Łužicy a mišchnjanski kraj fłusachu pak k Pōlskej wot lęc 1102—1132 a duž je i wěre podobne, so je Bōlešlaw tež tudy pohanstwo se wschey mozu sahanjał. Schtož pak fju Němzy sa hajenje kchesczijanstwa mjes Sserbami cžinili, to dostawa halle w 13. stotetku wažnosć. Pschetož sa cžaf Karla Wulkeho fo pola Sserbow wot kchesczijanstwa ničo wufłědžicž njeda, dofelž bē jemu najprjedy wo to cžinicž, so by jich „leibeigenlich“ scžinil a dawki wot nich brał. To pak bē sakhadženje, kotrež Sserbam Němzow a jich kchesczijanstwo spodobne nječzinjesche a tak husto hacž chychu je Němzy mjes nimi sakōžicž, tak cžasto fo Sserbja tež pschecziwo njemu wobarachu; pschetož kchesczijanstwo a wotrocžstwo fo jim to fame sdašche. Wokolo Mišchna a Draždžan bu drje kchesczijanstwo a i nim Němzowstwo Sserbam hižom sahe dofcž pschinusowane, bliže k Budyšchinej nochychu pak wo němskim kchesczijanstwoje ničo wjedžecž, ale džeržachu fo radšcho k fwojim fłowjanskim fušodam, hacž runje bē tōn kraj, kotryž wobydłachu, mišchnjanskemu biskopstwu pschidželeny. Zako bēchu pak Sserbjo w šjenocženstwie i Cžechami a Polakami kchesczijanstwo na hōdnischo

wachnje sesnali, dha fēbi je tež posdžischo i němsteje strony škerje lubicž dachu, wošebje, jato fo fwojaty Benno sa nich staracž pocža. Tutōn bēsche mjenujzy mišchnjanski biskop a sałōži Sserbow dla Budyšiske tachantstwo. To fo sta w lęcze 1207.

(Pschichodnje dale.)

Spěwaj a džělaj.

Wobras se žiwjenja.

V.

Sašo minychu fo někotre lęc 10, a Bosczij bēsche fo pomalu pschezo dale a wsche wudželaf. Wōn wobdželowasche se fwojimaj fynomaj polo, kotrež bēsche i poczatka jenož najate mēł, kotrehož pak bēsche nětko šchwarny kruč hižom jato fwoje kupil. Nětko se fwojimaj fynomaj jeno w symje kaješche, hdyž fo na polach njedželafche. Se famoštejazeje khetki bēsche nětk rjany dwōrcž nastaf, pschetož Bosczij bē hrōdž a brōžnicžku dał pschitwaricž. W hrōdži pak stejeschtej dwē rjanej krumicžy, kotrež wošebje Šilži wulke wješele cžinjeschtej; pschi tym trajesche jich pschelupstwo dale, a dofelž Šilža na to myšlesche, so by wězy na pschedań pschezo rosmnožila, njemotebjerachu dofhody, ale pschibjerachu lęc wot lęc. Wōh žohnowasche widžomnje jich prōzowanje. Wo Šurju pak sa žyly cžaf ničo fłyshec; njebēsche; wōn bēsche fo šhubil, a ničto njewjedžischo, hdyž je schol.

Tak bēsche fo sašo pomalu našymjo pschibližilo; šymny nje-lubofny wětr dujesche a drějesche posledni kusł lišcža se schtomow, kotrež bēsche hacž dotaf fo sahuby wobarako. Pschitto dopominafche na blisťu šymu, a njenadžicy sahe wschitzy jejni pōšli jedny sa druhim pschikhadžachu. Wošebje džensnischi wjeczor bēsche šymny, a Bosczij wješelesche fo se fwojej žonu a se fynomaj, so mōža w cžoplej stwē bycž, spominachu drje tež, kaž wjele ludži pak fo njebudže mōz wohrēcž a njesmēja ničo cžople do žōłdka. Pschetož pschi wschēm derjehicžu njebēchu Wjerbezcy ženje na khdnych sabhli, ale wjazcy mējachu a wjazcy dawachu.

Tu fo wocžinichu durje do kłamow, a swōncžk i jašnym hlošom napominafche, so chze něčto pōšlužene mēcž. Šilža stanyschi džěsche won. Wědma bē do kłamow stupila, wufłyscha Bosczij ju sawolacž: „Nō, Šurjo, fju ty to woprwdže? Ale Božo pomhaj, kajli tola fju!“

Bosczij to wufłyschawšchi šlecža i klawki a bēšesche do kłamow. Haj woprwdže, Šurij tu stejesche, ale niz wjazcy tamōn stromy, wješely Šurij, kajkehož bēsche jeho prjedy snaf, mōžesche fo prajicž, so je jenož kaž jeho šcžen. Pschetož sdašche fo pōstafletny muž bycž a tola njemōžesche Šurij wjazcy hacž 35 lęc mēcž. Bēsche fuchi a blēdy, wlošy fo pocžachu bēlicž, žyła jeho postawa bēsche šcžishežana a pōshilena, a rostorhana drašta klumpotafche fo jemu wokolo stawow. Wšsche teho bēsche jemu wěšcže prawje šyma, pschetož šuby jemu klepotachu a šymiza i nim šchafesche. Šplōšchymje hladajo pomita Bosczij fwojeho něhduškeho fušoda, a bēsche widžecž, kaž jeho Šurjowy šrudny napohlad hnujesche.

„Ty drje fju tola khorcy, Šurjo?“ šhraba fo šlōncžnje Šilža se fwojeho džiwjanja.

„Dajcže jeno mi kusł palenza“, wotmolwi Šurij, „potom hižom budže mi sašo lěpje; nješšym sa wjele njedžel ničo cžopleho jēđ a šym pod schtomami špak; nozy pak fju hižom jara šymne pocžale bycž.“

„Nē, Šurjo, palenza cži žaneho njedam“, rjetny Bosczij, „ale pōj do jstwy, cžoplu politwu dyrbišch dostacž a sa kchachlemi šedžo fo wohrēcž, to budže lěpje hacž palenz picž.“ Š tymi fłowami nucžesche Šurja do jstwy, sawoła na fwojeju fynom:

„Džitaj prjecz wot khachli a cześcujtaj muža, kiž je nasche sbože fałožil.“

„A swoje sanjerodžil!“ Surij hórzy pschistaji.

„To ja njebych prajil, Surjo, tebi wschał so njeje radžilo i twojimi pjenjesami; to hebi nješmėsch tał hluboko myšlicz a nėtko dyrbišch so troschtowacz, hdyž hinał njeje.“

„Khowaj hebi, Boszczijo, tajki troscht! Njewsmi mi jeniczku wuczbu, kotruž bym se swojeho hubjenstwa dobył. Ty wschał by prawje mėl: tajke pjenjesy i sbožu njeńdu. Hdy budžich njedobyl, dha bych hišcζεe dženba w njeboh nanowej khėžzy mėrnje heđzał, bych dželal kaž ty, a by so mi teđ knano derje schlo, kaž tebi.“

„To dyrbišch nėtko wsacz jako nėschto, schtož je Bóh dopuschczil, a dyrbišch teđ kaž muž snjescz, schtož je cze potrjechilo. Ale praj jeno mi, czeho dla dha dawno hižom sašo i nam pschischol nješby? Twoje pjenjesy tu leđa pschihotowane, a hdy by ty tyscherstwo wjazny sapoczecz njechal, wschał bych czi ja mohł dželto dacz, a spuchcz so na to, so bych pošledni kusł khleba i tobu dželil!“

„Glaj, Boszczijo,“ wotmolwi Surij, „to wschał je wscho derje a rjenje, ale ty njewėrišch, kał lohzy so na knježske žiwjenje nawuczilich a kał czežo so sašo i dželu wróczilich. Niž so bych so dželu bojal, pschetož wėr mi, sbožownišchi ženje njebech, hacž hdyž zyly džen pschi tružnizy stejo rėsch, truhach a heblowach, hacž tšchėski a truženki lėtachu, — haj tehdom bech wjele sbožownišchi, hacž hdyž pošdžilcho w mėsce swojim wotrocžkam pschihladujo nicžo njeczinjach a dželu wotwufnych, — ale hańbowal so bym dželu, a duž bym pschezo dale so sapadowal hacž do tonidla kłėprowškeho njeknicžomneho žiwjenja. A ty tola teđ pschihlowo snajesch: „Hdyž so pohonczei kschudžilcho a prošcherjei kiy w ruzny šrėje, dha žadyn lohzy njepuschczitaj.“ Hdy budžichu mje tehdy, hdyž pocžach wołoko cžahacz, hnydom došahnyli, do dželaczėrnje tykli a i kiyom do dželu honili, budžilcho sa mnje derje bylo; ale mėjach sbože we swojim njeduschnyhm kłėprowanju.“

Boszczij so hišcζεe junu woprascha: „Ale czeho dla dha nješby hnydom i nam pschischol?“

„Ssym wotkal schol polny hordosce a kamoczucza a nėtko dyrbjach so wróczicž jako prošchet? Boszczijo, Boszczijo! ty wschał njewėsch a njewėrišch, kał šle to cžini. Wróczicž móžach so halle, hdyž bech tał daloko pschischol, so so ani wjazny njehańbowach; i temu dyrbjach hišcζεe tał prawje doscz hlóđ czerpjecz a symu nrēcž, potom halle czerjesche mje najwjetšcha nusa po cžmje do mojeje wótnjeje wjeski i tebi, hacž swojeho stareho kušoda hišcζεe snajesch. A schtož pjenjesy nastupa — wėsch, so žane wopišmo wo nich nimam.“

„Schto?!“ sawoła Boszczij a dhyri i pjasczu na blido, „sa koho dha mje mašch, Surjo?“

„Ssym czi tehdom te pjenjesy požczil, dofelž je na žane waschnje darjene mēcž njehasche, ja pał czi je dach, so bych je tebi daril, pschetož myšlach hebi, so bym tał bohaty, so je to sa mnje jara mala malicžoscz, a nėtk hlada, kał daloko hižom bym pschischol, so wo darje rēcžu, jako by požczėnta byla!“

„Sa bym pjenjesy pschezo sa požczene mėl,“ wotmolwi Boszczij trochu smėrowany, nėtko hižom dawno w nalutowarńi sa tebe pschihotowane leđa a ku so na pėknu summu nadanile; jeli chzesch, móžesch kóždu khwilu sašo swoje dželto sapoczecz, a trjebasch-li hišcζεe wjazny pjenjes, Boszczij ma.“

„Haj, to hišcζεe by pobrachowalo, so czi twoje šelene troschki i rukow wudrėju.“

„Wo to niž rēcž. Hdy by što tyšaz toleť mohł w loteriji dobycz i jenyhm pjenježkom, ja bych czi tón pjenježł sapowjel; chzesch pał so i dželu wróczicž, potom mi trjebasch jeno rjež, schto czi

pobrachuje. Pschetož widžilich, Surjo: Kaž dobyte, tał wotbyte. Podložł wscheho domjazeho sboža a žohnowanja je šriadnoscz a dželawoscz, a wėr mi, hdyž hebi i rjadej bjerjesch, schtož by hebi je swojej prózu sašlužil, by kóždy cžaf sbožownišchi a teđ bohatschi, hacž hdyž mašch tyšazy, bjele wscheje prózy sašlužene, kotrymž je jeno cžafa trėbne, so bychu so wsche sminyle, kaž kur.“

Wjes tym Gilza i poliwku nuts pschindže, a Surij sašo po wjele njedželach swojemu žoldkej dobrotu ščini.

(Pschichodnje ščonczenje.)

Wschelake i bliska a i daloka.

Ščrjedu mėjesche hlowna šerbška předarška konferenza swoje pošedzenje w šerbškim domje w Budyščinje. Pschedšyda konferenzy, knjes farar Mróšal-Šrodžilchczanski, postrowi knjesow duchownych, kotrychž bėšche so 30 šeschlo, wošebje knjesa czešneho pschedšydu, fararja em. Šakuba, a hošcža i Prusteje, knjesa fararja Schwelu. Wón cžitasche list knjesa duchowneho Noweho i Šetliz, kotryž konferenzy božemje praji, dofelž so 1. julija do Delnjeje Ruzizy sašo pschėnyli. Š džałnej radošču špominasche so na demonstraciju nascheho šerbškeho luda, kotruž je w ludownych šromadžinach sa šdzerženje nascheje droheje wėry na šjawne dal. Na žohnowany šwjedžen šwonkowneho mišionstwa, kotryž je so Wože špēcze w Šodžiju šwjeczil, so dopomni. Na šwjedžen šnutskowneho mišionstwa, kotryž so špoczatł julija w Šakezach šwjeczil, pscheproschuje knjes farar Šólcž i Šakez. Šako njedostatł so wopokasuje, so wysche žyrkwinskich šwjedženjom mišionstwa, kotrež šerbška konferenza postaja, poboczne towarštwo Šustav-Šdolškeho towarštwo na to njedžiwajo swoje lėtne šwjedzenje postaja. Duž budžetaj so wysche špomnjeneju šwjedženjom hišcζεe 2 šwjedzenjej Šustav-Šdolškeho towarštwo w Šerbach šwjeczicž a to 2. njedželu po šwjatej Trojizy w Šotezach a 19. junija w Budestezach. Hdyž je so myšł rošnješka, so je knjes šchulski radžicžel pscheczimo temu, so mohla so „Špėwna radošč“ sašo tam do šchulow sawjelcz, hdyž wjazny njeje, rošjahnjuje knjes farar Šschizjan jako pschedšyda Wlaczizy Šserbskeje, so je knjes šchulski radžicžel wuprajil, so budže so w tej wėzy žyle neutralnje šadžeržecz, hdyž chzedža teđ tu a tam špėwnu knižku, wot knjesa wuczėrja Šrawza wudatu, sawjelcz. Duž leži w ruzny šchulškeho pschedštejiczerštwu, so sa to štaracz, so „Špėwna radošč“ w šerbških šchulach sawostanje. Šrawzowa knižka so po swojim wopšhijecžu sa dželczi njehodži a njebudža drje hebi štaršchi jeje sawjedzenje lubicž dacž. Lecžaze kópjeno „módreho kšhizha“ (pscheczimo wopištwu) je knjes farar Wlatek-Šartski po žadanju tehle towarštwo pscheložil. Šserbska konferenza so roššudži, tón naklad wot 5000 exempl. na so wsacz a te lecžaze kópjeno w šerbških wošadach roššchėricž. Dłėjšche rošrēcžowanje ma so knižzy, kotruž je knjes farar Mikela jako hlóđ šerbškeje paczerškeje wuczby na pruhu cžilchczecz dal. Ša knižka ma so paczerškim dželczom do rukow podacz. Wopšhijecze knižki so i džałom pschipošnawa a teđ na 500 exemplarow so štafa a nadžiomnje so knižka po nēcžim we wschitkich šerbških wošadach roššchėri. Knjes farar em. Šakub džałuje so konferenzy sa jemu wopokasane wutrobne dželbracže konferenzy, wošebje i jeho 70 lėtnym narodninam. Šar, wot knjesa fararja Šakuba na 100 hr. powyšchenny, so jako štipendij sa wuczomzow 1. rjadownje wopštwarjow šerbških hodžinow na gymnasiju postaji a ma so dan kóžde lėto jenemu wuczomzej, kiž je so wufnamjenil, špožczicž. Konferenza so po wažnych wurēcžowanjach, kotrež bėšche knjes pschedšyda farar Mróšal-Šrodžilchczanski w žiwosczu a rasnosczu wodžil, w 1/21 ščonczi.